

enhver Kreditor, det vil finde sig i, at Pantet bliver mindre bevægeligt, end det var, da han laante Pengene ud. Derfor synes jeg ogsaa, at det er i høj Grad ubilligt, at den ene kan sige op med $\frac{1}{2}$ Aars Varjel, mens den anden maa give hele 12 Aars Varjel. Jeg skal dernæst, hvis en Lov i denne Retning skal gennemføres, gøre opmærksom paa endnu et Punkt. Der staar ganske vist i § 1, at det er særlig matrifulerede Jorder, der er Tale om; men der burde dog vistnok tilføjes: Huse, der ere byggede paa Jord, der tidligere have været Fæstejord, thi at lægge en saadan Byrde paa Hovedgaardsjorden, gaar dog vist ikke an, naar man ikke vil gøre alt for megen Uret op ad. Hvis man f. Eks. har en større Ejendom, en Hovedgaard, hvor man har Arbejderboliger til de Husmænd og deres Familier, som gøre Staldtjeneste og andet Arbejde paa Gaarden, kan man dog ikke være tjent med, at de skulde kunne sidde der uopsigelige, selv om de røde, myrde og plyndre omkring en . . . (Børnløkke: Ja, saa skulle de flytte!) . . . Nej, det skal de ikke efter Lovforslaget. Jeg vil endogaa love her i Tinget at nævne en saa ubehagelig og vederstyggelig Ting som det, at man kan have et stort Jagtterrain, hvor man dog nødig vil have de Folk, der drive ulovlig Jagt, gaaende i sin Nærhed, hvilket man bliver nødt til, naar man er ude af Stand til at sige dem op. Det er dog en berettiget Fordring, at den Ejendom, der ikke har hørt under Fæstetvang, nogenlunde er Herre over at kunne indrette sig efter den i øvrigt bestaaende Lovgivning. Jeg vil gøre opmærksom paa, at der paa Hovedgaardene er en Masse saadanne særskilt matrifulerede Parceller, som ere lagte ud til Husmandsbrug.

Det er kun disse saa Bemærkninger, jeg vilde gøre for en lille Smule at værge ogsaa dem, der ere saa ulykkelig stillede, at de have mere end et Husmandsbrug.

Ordføreren for Forslagsstillerne (B. Christensen): Det ærede Medlem, som sidst havde Ordet, skal jeg kun bede læse § 9 i Forslaget, der i visse Forhold giver ogsaa Ejeren Ret til at opsigte med kort Varjel, thi naar han siger, at det kun er Lejeren, der har dette kortere Varjel, er det ikke ganske

korrekt. Med Hensyn til Pantstøttingsforholdet, tror jeg ikke, det spiller nogen synderlig Rolle, om der bliver lejet ud paa et eller tolv Aar, det tror jeg ikke har synderlig Betydning; men der var noget andet, det ærede Medlem havde særlig Forkærlighed for, det var Dyrene. Det kan undertiden være vanskeligt at afgøre, om den Slags er tillagt paa ens egen Grund, og hvis det just er det ærede Medlems egen Ejendom, maa han jo have Ret til dem, naar de først ere komne ind paa hans Jagtomraade; men der kunde jo heller ikke være noget i Vejen for, om det ærede Medlem stillede en Vending til Lovforslaget om, at de, der stjal, røvede og plyndrede, som han udtrykte sig, kunde opsiges med kortere Varjel. Med det ærede Medlem for Ringkøbing Amts Ste Valgfreds (Ovesen) kan jeg være ganske enig i, at det maaske for Sjyllands Vedkommende vil være nødvendigt ved Siden af Hartkornsgænsen at nævne det geometriske Maal, men jeg kan ikke se, at dette skulde kunne være nogen Hindring for Lovforslaget eller i nogen Maade kunne skade Loven. Den højtærede Minister mente vedblivende, at min Paastand om, at Husene snarest steg i Værdi ved de lange Aaremaal, ikke kunde være rigtig, da Ejerne ogsaa nu havde Lov til at leje ud paa længere Tid, og hvis dette var til Fordel for dem, naturligvis vilde gøre det. Men der er en lille Hage derved, og det var det, der kom frem under Forhandlingerne i Gaar, nemlig at Husmændene, naar der er lejet paa kortere Aaremaal, naar man kan opsigte dem med et halvt Aars Varjel, staa i et ganske andet Afhængighedsforhold til Ejeren, og det er muligt, at Ejeren vurderer dette Afhængighedsforhold højer, end hvad han kunde opnaa ved at leje ud paa længere Aaremaal. Naar den højtærede Minister saa tillige vilde værge Landbokommissionen imod, at vi fremkom med Forslag her i Tinget, synes jeg, at den højtærede Ministers Indsigt havde været mere paa sin Plads, den Gang det dansk-tyske Spørgsmaal blev behandlet her i Tinget. Da Landbokommissionen sloges indbyrdes, havde der været al Anledning for den højtærede Minister til at optræde mæglende mellem de stridende Parter. Vi andre fik den Opfattelse, at det var snarvs med Landbokommissionens Arbejde, og derfor toge vi fat og kom frem med vort Forslag. Det